

Målinriktat miljöarbete ger resultat

Miljöpriset vandrar vidare

SFV har delat ut ett internt miljöpris varje år sedan 1999. Syftet med priset är att premiera föredömliga insatser som verkar för att förbättra och värna om miljön. För åttonde gången sedan miljöpriset instiftades, överlämnades vandringspriset till en stolt och välförtjänt medarbetare. Thomas Ericsson mottog 2007 års miljöpris på en tillställning på Cirkus i Stockholm i oktober. Förutom äran och vandringpriset får Thomas åka på en studieresa. Han belönades för sitt målinriktade arbete med klimatanläggningen på Vasamuseet under 2006. Se juryns motivering på nästa sida.

Bakgrund till projektet

Hyresgästen på Vasamuseet hade önskemål om en bättre klimatanläggning på museet. Skeppet mådde inte bra i det befintliga inomhusklimatet och man ville stoppa den kemiska nedbrytningsprocess som hade påbörjats i skeppets trädelar.

– Samtidigt som SFV ville tillmötesgå hyresgästens önskemål och krav, ville vi se över vad vi kunde göra för att minska energiförbrukningen och hitta en miljömässigt bättre lösning, berättar Thomas Ericsson.

En mångfunktionell klimatanläggning

Önskemålen ledde till att SFV beslöt att göra om den gamla klimatanläggningen till en anläggning som har flera olika funktioner: kyla, avfuktning, befuktning, luftbehandling, reservkraft, frikyla och värmepumpsfunktion. Målet var att minska förbrukningen av både el och värme samt att anläggningen skulle fungera utan att oljepannan tog vid vid låga temperaturer. SFV ville också utnyttja museets placering vid vattnet på Djurgården på ett bra sätt. Det gjorde man genom att hämta frikyla till klimatanläggningen från det kalla vattnet på 28 meters djup i Saltsjön utanför museet.

Intrimning ger energibesparing

När klimatanläggningen väl var installerad påbörjade Thomas arbetet med styrning och uppföljning.

– Det är en avancerad anläggning med ett komplicerat styrsystem. I början var det mest att observera och lära sig. Sedan lär man sig allt eftersom. Men det tar aldrig slut, man blir liksom aldrig ”färdig”, säger Thomas. Systemet måste hela tiden mätas och justeras. Resultatet verkar bara bli bättre och bättre ju mer vi jobbar med styrningen.

Målsättningen att minska på oljepannans ”nödrift” vid låga utetemperaturer, infriades omgående under 2006 då oljepannan bara testkördes två gånger för att se att reservkraften var i funktion. Värmepumparna stod för den övriga driften. Det konkreta målet med att minska elförbrukningen med fem procent, uppnåddes även det 2006.

Miljöeffekt av den nya anläggningen

Den nya klimatanläggningen har medfört att alla parter är mycket nöjda. Energiförbrukningen har gått ner och de miljöpåverkande effekterna av driften är mycket låga. Det påverkar inte bara miljön positivt utan även ekonomin för driften. Framför allt har Vasamuseet fått ett klimat och en miljö som är gynnsamt för bevarandet av skeppet.

Miljöeffekter:

- En total minskning av oljeförbrukningen med 99 procent jämfört med den genomsnittliga förbrukningen under åren 1998–2005 (128 kubikmeter eldningsolja fördelat på två pannor).
- En minskning av elförbrukningen med 360 MWh/år, vilket motsvarar 14 procent lägre än genomsnittsförbrukningen under 1998–2005.
- Förbrukningen av värme har sjunkit med 60 procent (1 166 Mwh/år).

Vasamuseet, idag en nöjdare hyresgäst

Hyresgästen av museet är mycket engagerad och ställer höga krav på förvaltningen. Vi har löpande dialog om det mesta som rör den tekniska förvaltningen av huset. Relationen mellan SFV och hyresgästen har blivit mycket bättre sedan klimatanläggningen byggts om. Klagomålen har bytts till lovord.

– Själva ombyggnaden av klimatanläggningen

”SFV:s miljöpris 2007 går till förvaltningstekniker Thomas Ericsson för balanserat och målinriktat arbete med klimatanläggningen på Vasamuseet.”

Thomas Ericsson, till höger i bild, och Ulf Bjärud ansvarar tillsammans för SFV:s drift och underhåll på museet.

gjorde att vår relation med förvaltarna fick ett rejält omtag, säger Jacob Jacobson på Vasaenheten. I början hade vi möten var 14:e dag, därefter en gång i månaden och nu ses vi var sjätte vecka. Då går vi igenom alla mätvärden med våra konservatorer tillsammans med Thomas och Ulf på SFV. Det fungerar fantastiskt bra. Och det blir hela tiden ännu bättre med ytterligare finslipningar och justeringar. Klimatet i Vasamuseet uppfyller idag inte bara våra krav utan ligger stadigt och väl inom de riktvärden alla experter på den här typen av verksamhet rekommenderar.

Juryns motivering till miljöpriset 2007

Så här lyder juryns motivering:

”På ett bra och balanserat sätt har förvaltningstekniker Thomas Ericsson genom sin styrning av den nya anläggningen lyckats minska påfrestningarna på miljön samtidigt som man har tagit till vara på kundens intressen och krav.

Efter att klimatanläggningen på Vasamuseet stod färdig påbörjades ett arbete med nyckeltal och statistik för att kunna minska på förbrukningen. Målet

var att minska förbrukningen både på el och värme-sidan samt att anläggningen skulle fungera utan att oljepannan tog över vid låga temperaturer.

Tack vare att kollegan Ulf Bjärud tagit ansvar för övriga drift- och underhållsfrågor på Vasamuseet har Thomas fått möjligheten att skapa en ekonomiskt fördelaktig drift med bättre styrning som tar mera miljöhänsyn genom att minska förbrukning av el och fossila bränslen.”

Vasamuseet

Regalskeppet Vasas nya permanenta hemmahamn invigdes 1990. Då hade skeppet förvarats på en ponton i ett provisoriskt skjul av korrugerad plåt i 27 år sedan bärgningen 1961. Museet är resultat av en nordisk arkitekttävling som vanns av bidraget ”Ask” och började byggas 1987. Utvändigt syns det dominerande koppartaket med stiliserade master och rår. Den stora skeppshallen är 34 meter hög och skeppet kan ses från alla sex plan i nästan hela museet. Takhöjden ger utrymme åt placeringen av den stående riggen.